

APLIKACJA PROKURATORSKA

mgr Błażej Boch

aplikant prokuratorski KSSiP (IX rocznik)

doktorant w Katedrze Postępowania Karnego
Wydział Prawa Administracji i Ekonomii
Uniwersytet Wrocławski

EGZAMIN WSTĘPNY – REGULACJA PRAWNA

Sposób przeprowadzenia egzaminu reguluje Ustawa
o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury,
art. 16-25.

PRZED EGZAMINEM WSTĘPNYM

MS ogłasza nabór na aplikację sędziowską i prokuratorską oraz określa limity przyjęć w drodze zarządzenia

informacja o naborze pojawia się w BIP oraz na stronie internetowej KSSiP

w ogłoszeniu wskazane są:

- termin przeprowadzenia konkursu,
- termin i miejsce złożenia zgłoszenia do konkursu,
- wysokość i sposób uiszczenia opłaty za udział w konkursie

ZGŁOSZENIE PRZYSTĄPIENIA DO KONKURSU

Powinno zawierać:

- ankietę personalną,
- kopię dokumentu potwierdzającego ukończenie wyższych studiów prawniczych w RP i uzyskanie tytułu zawodowego magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w RP albo zaświadczenie o zdanym egzaminie magisterskim,
- kopię dowodu uiszczenia opłaty za udział w konkursie,
- kopię dowodu osobistego,
- oświadczenie o korzystaniu z pełni praw cywilnych i obywatelskich

DALSZA PROCEDURA

- zgłoszenie wraz z niezbędnymi dokumentami należy nadesłać pocztą bądź złożyć osobiście w Kancelarii Ogólnej KSSiP w wyznaczonym terminie
- należy sprawdzić, gdzie będzie przeprowadzony egzamin (jest to z reguły Warszawa albo Kraków – Hala Expo) i odpowiednio wcześniej zarezerwować sobie nocleg i zaplanować podróż (kupić bilet na pociąg, etc.)
- dyrektor KSSiP ogłasza listę osób zakwalifikowanych do udziału w konkursie

PRZEBIEG EGZAMINU WSTĘPNEGO

I ETAP

- test
- 150 pytań jednokrotnego wyboru
- 3 warianty odpowiedzi
- wykaz aktów prawnych

II ETAP

- 3 kazusy
- prawo prywatne, karne i publiczne
- wyciąg z aktów prawnych
- przyjść wcześniej

PRZEBIEG EGZAMINU – I ETAP (TEST)

- należy stawić się wcześniej celem rejestracji, spóźnienie, niezależnie od przyczyny, uważa się za odstąpienie od egzaminu
- miejsca na sali są losowane (opaska na rękę); nie pomylić numeru miejsca z numerem kodu, który będzie inny!
- 150 minut na rozwiązanie 150 pytań jednokrotnego wyboru z trzema możliwościami odpowiedzi
- egzaminowany otrzymuje test, kartę odpowiedzi, czarny cienkopis oraz butelkę wody mineralnej
- brak dostępu do jakichkolwiek pomocy naukowych
- można wyjść do toalety; komisja odnotowuje wówczas godzinę wyjścia i powrotu na salę
- **nie wolno wносить na salę telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych!**

PRZEBIEG EGZAMINU – II ETAP (KAZUSY)

- zasady formalne podobne jak na I etapie
- 180 minut na rozwiązanie 3 kazusów
- egzaminowany otrzymuje zestaw kazusów, czyste kartki, które należy ponumerować, brudnopis, czarny cienkopis, butelkę wody mineralnej oraz zbiór aktów prawnych

STRUKTURA EGZAMINU KAZUSOWEGO

TRZY KAZUSY Z NASTĘPUJĄCYCH DZIEDZIN PRAWA:

- prawo karne,
- prawo prywatne,
- prawo publiczne.

Kazusy obejmują zarówno zagadnienia materialne, jak i procesowe.

STRUKTURA EGZAMINU KAZUSOWEGO

- Czas trwania części kazuowej: 3h
- Jeden kazu = max. 25 pkt; łącznie 75 pkt do zdobycia
- Odpowiedzi na kazusy sporządzane są pismem odręcznym
- Każdy ze zdających otrzymuje książkę z treścią potrzebnych do rozwiązania kazuów aktów prawnych

JAK UCZYĆ SIĘ DO EGZAMINU WSTĘPNEGO? (TEST)

- Czytanie ustaw vs. testy z ArsLege. Co wybrać?
- Testy z lat poprzednich
- Priorytetowa rola kodeksów
- Warto zwracać uwagę na świeżo wprowadzone przepisy
- Wykaz aktów prawnych
- Czytanie **wyłącznie** aktów prawnych - czytanie podręczników, komentarzy itd. na tym etapie nie ma sensu
- Czy nauka do kazuśów przed etapem testowym ma sens?

JAK UCZYĆ SIĘ DO EGZAMINU WSTĘPNEGO? (TEST)

- ⦿ podstawa: plan pracy,
- ⦿ zdecydowany nacisk na kodeksy,
- ⦿ wyłącznie teksty ustaw, utrwalane każdorazowo testami,
- ⦿ w ostatnim tygodniu, w zależności od stopnia przygotowania, powtarzać ustawy, z których jest najwięcej pytań, robić przede wszystkim testy z zeszłych lat,
- ⦿ w pierwszym tygodniu nauki rozwiązać zeszłoroczny egzamin i powtarzać test z egzaminami całościowymi co jakiś czas,
- ⦿ na spokojnie można rozplanować pracę na około 2-3 miesiące, ale przy dobrej organizacji można zrobić to w ok. miesiąc,
- ⦿ pojechać na urlop w lipcu lub sierpniu!

JAK UCZYĆ SIĘ DO EGZAMINU WSTĘPNEGO? (KAZUSY)

- Szybkie pisanie ręczne
- W kazusach występują pytania „na rozgrzewkę”, które nie odnoszą się wprost do treści kazusów
- Czy istnieje optymalna taktyka w zakresie kolejności rozwiązywania kazusów?

JAK UCZYĆ SIĘ DO EGZAMINU WSTĘPNEGO? (KAZUSY)

- **Prawo karne:**

- a) materialne zagadnienia: komentarz do części szczególnej Kodeksu karnego w zakresie najbardziej popularnych typów przestępstw, tj. przede wszystkim przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, przestępstwa przeciwko mieniu;
- b) Ewentualnie polecany zbiór kazusów: M. Błoński, *Prawo karne materialne. Kazusy dla aplikantów*, Warszawa 2017
- c) zagadnienia procesowe: z reguły wystarcza znajomość samych przepisów kodeksu postępowania karnego

JAK UCZYĆ SIĘ DO EGZAMINU WSTĘPNEGO? (KAZUSY)

- **Prawo cywilne:**

a) zagadnienia materialne: kazusy niekiedy obejmują materię wymagającą „podręcznikowej” wiedzy z prawa cywilnego materialnego, a sama znajomość przepisów może nie wystarczyć;

b) Ewentualnie polecany zbiór kazusów: F. Zoll, B. Jelonek – Jarco, J. Zawadzka, *Prawo cywilne. Kazusy z rozwiązaniami*, Warszawa 2017

c) Zagadnienia procesowe: wystarczająca jest znajomość przepisów kodeksu postępowania cywilnego (niestety wraz z postępowaniami szczególnymi i nieprocesem)

JAK UCZYĆ SIĘ DO EGZAMINU WSTĘPNEGO? (KAZUSY)

- **Prawo administracyjne:**

- a) w kazusach z reguły występuje prokurator – udział prokuratora w postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym;
- b) wiedza podręcznikowa czy znajomość przepisów?
- c) niekiedy na kazusach pojawiają się ustawy z materialnego prawa administracyjnego

WYNIKI EGZAMINU I DALSZA PROCEDURA

- do drugiego etapu konkursu zostają dopuszczeni kandydaci, stosownie do liczby uzyskanych punktów, w liczbie odpowiadającej sumie dwukrotności limitów przyjęć na aplikację sędziowską i prokuratorską w danym roku (czyli np. jeśli jest 210 miejsc na ww. aplikacje, to do drugiego etapu dostanie się 420 osób – minimalną liczbę punktów, którą trzeba uzyskać wyznaczy zatem 420. osoba);
- po przeprowadzeniu konkursu, komisja konkursowa przedstawia dyrektorowi KSSiP listę kwalifikacyjną kandydatów – o miejscu na liście decyduje suma punktów uzyskanych z obu etapów,
- kandydat ma 14 dni od ogłoszenia listy złożyć do dyrektora KSSiP wniosek o przyjęcie na aplikację sędziowską lub prokuratorską, załączając oryginał lub urzędowy odpis dyplomu, zaświadczenie, że jest zdolny – ze względów zdrowotnych do pełnienia urzędu sędziego lub prokuratora oraz aktualną fotografię (wymogi jak do dowodów osobistych),
- dyrektor KSSiP samodzielnie zasięga informacji z KRK o każdym z kandydatów

WYNIKI EGZAMINU I DALSZA PROCEDURA

- dyrektor KSSiP wydaje decyzję ws. przyjęcia na aplikację sędziowską lub prokuratorską, zgodnie z listą kwalifikacyjną, aż do wyczerpania limitu; jeśli na ostatnim miejscu jest więcej niż jeden kandydat limit odpowiednio się podwyższa,
- listę z osobami przyjętymi na aplikację ogłasza się w BIP

KRAJOWA SZKOŁA SĄDOWNICTWA I PROKURATORY

DOM APLIKANTA

APLIKACJA PROKURATORSKA PROGRAM

- program dostępny jest na stronie KSSiP,
- aplikacja trwa 36 miesięcy, rozpoczyna się w marcu,
- w programie jest szczegółowo wskazane jaki materiał omawiany jest na danym zjeździe i gdzie odbywa się praktyki po danym zjeździe,
- prawie każdy zjazd rozpoczyna się praktycznym sprawdzianem, z którego można uzyskać ocenę w skali 0-5; a praktyka kończy się wypełnieniem przez patrona opinii, z której można również otrzymać ocenę w skali 0-5;
- zaliczenie sprawdzianu/praktyki uzyskuje się od 2;
- aplikantowi przysługują 4 tygodnie urlopu, niestety, są jest on przymusowo narzucony przez KSSiP, z reguły jest to sierpień; w trakcie roku urlop nie przysługuje

Rozpoczęcie aplikacji

- uroczysta inauguracja

Organizacja aplikacji

- case method
- rozwiązywanie kazuśów
- zajęcia podstawowe
- zajęcia uzupełniające
- symulacje
- seminarium
- sprawdzian

Czasochłonność aplikacji

ZAJĘCIA W KSSIP

- obowiązkowa obecność, za każdą nieobecność jest potrącanie 1% stypendium,
- zajęcia z reguły wymagają przygotowania i aktywności,
- należy posiadać własny komputer,
- zajęcia z reguły trwają od 8.00 do ok. 15.30-16.00, czasami zaczynają się wcześniej, czasami kończą się wcześniej (z reguły w piątki) lub później (z reguły w poniedziałki),
- zajęcia trwają 1,5 h (większość) lub 45 min. (czasami), między zajęciami są 5-, 10- lub 15- minutowe przerwy; każdego dnia jest długa przerwa obiadowa (min. 40 min., max 1h)

PRAKTYKI

- pierwszy rok – prawie wszystkie praktyki w Prokuraturze Rejonowej;
- pozostałe praktyki – sądy lub Prokuratura Okręgowa;
- czasami praktyki odbywa się w innych miejscach, np. KMP, laboratoria KWP, urząd celno-skarbowy (zdecydowana mniejszość)

UPRAWNIENIA APLIKANTA

Prawo o prokuraturze:

- **Art. 183 § 1.** Aplikant prokuratorski uprawniony jest do wykonywania czynności, o których mowa w art. 175 § 2 i 3.
- **§ 2.** Aplikant prokuratorski, **po ukończeniu 12 miesięcy aplikacji** prokuratorskiej może występować przed sądem rejonowym w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o przestępstwa zagrożone karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności lub karą łagodniejszego rodzaju oraz o wykroczenia, a także przed tym sądem w postępowaniu wykonawczym.

UPRAWNIENIA APLIKANTA

- **Art. 175. § 1.** W powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury mogą być zatrudnieni asystenci prokuratorów i starsi asystenci prokuratorów. Ilekroć w przepisach niniejszej ustawy jest mowa o asystentach prokuratorów, rozumie się przez to także starszych asystentów prokuratorów.
- **§ 2.** Asystent prokuratora w zastępstwie i na podstawie pisemnego upoważnienia prokuratora jest uprawniony do:
 - 1) wykonywania bieżących czynności nadzoru nad dochodzeniem;
 - 2) przeprowadzania w toku postępowania przygotowawczego czynności procesowych:
 - a) przesłuchania świadka,
 - b) zatrzymania rzeczy i przeszukania,
 - c) oględzin,
 - d) eksperymentu.
- **§ 3.** Asystent prokuratora wykonuje samodzielnie czynności administracyjne związane z prowadzeniem i nadzorowaniem postępowań przygotowawczych oraz z przygotowaniem decyzji kończących te postępowania.

STYPENDIUM \$\$\$\$\$

- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie stypendium aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;

STYPENDIUM

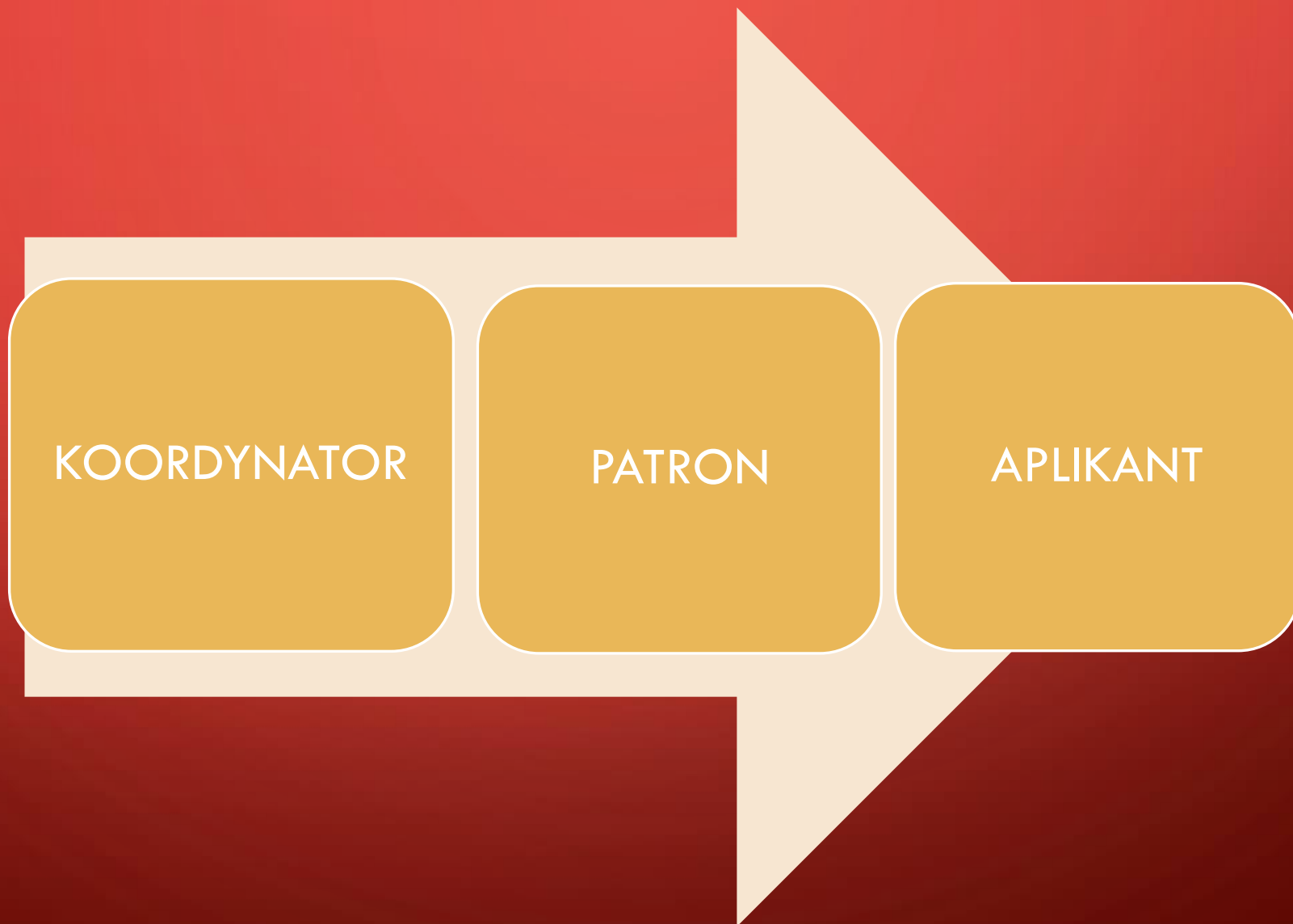
§ 2. 1. Wysokość stypendium aplikanta wynosi miesięcznie:

- 1) w trakcie pierwszych dwunastu miesięcy szkolenia – 3500 zł;
- 2) po ukończeniu dwunastu miesięcy szkolenia – 3800 zł.

2. W okresie odbywania aplikacji, z wyłączeniem okresów zawieszenia aplikanta w prawach i obowiązkach, wysokość stypendium podwyższa się, w zależności od miejsca zamieszkania aplikanta.

3. Kwoty, o które podwyższa się stypendium aplikanta w zależności od jego miejsca zamieszkania, są określone w załączniku do rozporządzenia.

RELACJA APLIKANT-PATRON-KOORDYNATOR

RELACJA APLIKANT-PATRON-KOORDYNATOR

- wyznaczanie patrona praktyki
- opinia z praktyki - ocena (0-5)
- dostarczenie opinii do koordynatora

ZAKOŃCZENIE APLIKACJI EGZAMIN ZAWODOWY

- Najpóźniej po miesiącu od zakończenia aplikacji odbywa się egzamin zawodowy. Warunkiem dopuszczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich sprawdzianów i praktyk objętych programem aplikacji.
- Część pisemna – 3 pisma, 2 dni:
 - prawo karne – apelacja,
 - prawo cywilne – pozew, wniosek lub apelacja,
 - prawo administracyjne – sprzeciw albo skarga do WSA.

Część ustna – 7 dziedzin, z każdej losuje się zestaw 3 kazusów.

ZAKOŃCZENIE APLIKACJI EGZAMIN ZAWODOWY

Egzamin uważa się za zdany, jeżeli uzyska się 60% możliwych do zdobycia punktów zarówno z części pisemnej, jak i ustnej egzaminu, lecz:

- nie mniej niż 50% z każdej dziedziny w części ustnej egzaminu;
- do części ustnej nie dopuszcza się aplikanta, który za jedno z zadań praktycznych uzyskał mniej niż 30% możliwych do zdobycia punktów.

Dyrektor KSSiP w terminie 14 dni od zakończenia egzaminu przekazuje do PG listę kwalifikacyjną. O kolejności decyduje suma punktów z egzaminu prokuratorowskiego. Następnie według kolejności wybiera się miejsce asesorskie.

ASESURA

- **Art. 172. § 1.** Asesorów prokuratury mianuje i zwalnia Prokurator Generalny.
- § 2. Prokurator Generalny zasięga od właściwego komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji informacji o każdym z kandydatów do objęcia stanowiska asesora prokuratury. Informacje o kandydacie do objęcia tego stanowiska uzyskuje się i sporządza na podstawie danych zawartych w policyjnych systemach teleinformatycznych.

1. Prokurator Generalny może powierzyć asesorowi prokuratury, na czas określony, nieprzekraczający 3 lat, wykonywanie czynności prokuratorskich bez prawa:

1) udziału w postępowaniu przed sądem apelacyjnym oraz w postępowaniu przed sądem okręgowym, z wyjątkiem postępowania w pierwszej instancji w sprawach, w których prowadził postępowanie przygotowawcze;

2) występowania przed Sądem Najwyższym, sporządzania środków zaskarżenia i wniosków do Sądu Najwyższego.

§ 2. Postanowienia o zawieszeniu postępowania, postanowienia kończące postępowanie przygotowawcze, akty oskarżenia, środki odwoławcze oraz środki zaskarżenia sporządzone przez asesora prokuratury podlegają aprobacie prokuratora bezpośrednio przełożonego. Aprobata polega na akceptacji projektu decyzji.

PROKURATOR

Art. 74. § 1. Prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury na stanowisko prokuratorские powołuje Prokurator Generalny na wniosek Prokuratora Krajowego.

Art. 75. § 1. Na stanowisko prokuratora może być powołany ten, kto:

- 1) posiada wyłącznie obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich, a także nie był prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
- 2) jest nieskazitelnego charakteru;
- 3) ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Polsce;
- 4) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków prokuratora;
- 5) ukończył 26 lat;
- 6) złożył egzamin prokuratorski lub sędziowski;
- 7) był zatrudniony na stanowisku asesora prokuratorskiego lub sądowego co najmniej rok albo odbył w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury okres służby przewidziany w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych;
- 8) nie pełnił służby zawodowej, nie pracował lub nie był współpracownikiem organów bezpieczeństwa państwa, wymienionych w art. 5 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2018 r. poz. 2032 i 2529 oraz z 2019 r. poz. 131), ani też nie był sędzią, który orzekając uchybił godności urzędu sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej, co zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem.

WYKONYWANIE ZAWODU

- praca przy biurku w Prokuraturze, dochodzenia a śledztwa;
- konieczność konsultowania się z przełożonymi;
- dyżury zdarzeniowe;
- sekcje zwłok;
- uczestniczenie w rozprawach i posiedzeniach sądowych;
- szkolenia;
- wynagrodzenie;
- delegacje i możliwość awansu;
- szczeble prokuratury, odmienny charakter pracy w każdej z jednostek; działy wojskowe